

Doporučující pokyn
Ministerstva dopravy
k prokazování a
uznávání finanční
způsobilosti
(aktualizace k 21. 6.
2022)

Obsah

1. Právní úprava finanční způsobilosti.....	1
2. Změny ve finanční způsobilosti v důsledku nabytí účinnosti Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1055 ze dne 15. července 2020, kterým se mění nařízení (ES) č. 1071/2009, (ES) č. 1072/2009 a (EU) č. 1024/2012 za účelem jejich přizpůsobení vývoji v odvětví silniční dopravy	3
3. Komentář Ministerstva dopravy k právní úpravě finanční způsobilosti.....	4
4. Jednotlivé uznávané způsoby prokazování finanční způsobilosti.....	7
4.1. Prokazování finanční způsobilosti v případě, že je podnikatel v silniční dopravě účetní jednotkou podle § 1 odst. 2 zákona o účetnictví	7
4.2. Prokazování finanční způsobilosti v případě, že podnikatel v silniční dopravě není účetní jednotkou podle § 1 odst. 2 zákona o účetnictví	10
4.3. Prokazování finanční způsobilosti prostřednictvím pojistné smlouvy.....	11
4.4. Prokazování finanční způsobilosti prostřednictvím bankovní záruky	12

1. Právní úprava finanční způsobilosti

Základní požadavky pro prokazování finanční způsobilosti jsou upraveny v čl. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ze dne 21. 10. 2009, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě a zrušuje směrnice Rady 96/26/ES (dále jen „**nařízení č. 1071/2009**“).

„1. Pro účely splnění požadavku stanoveného v čl. 3 odst. 1 písm. c) musí být podnik v průběhu ročního účetního období vždy schopen dostát svým finančním závazkům. Podnik musí na základě ročních účetních závěrek, které ověřil auditor nebo jiná řádně oprávněná osoba, prokázat, že na každý rok disponuje kapitálem a rezervami ve výši nejméně:

- a) 9 000 EUR na první používané motorové vozidlo*
- b) 5 000 EUR na každé další používané vozidlo nebo jízdní soupravu s přípustnou hmotností naloženého vozidla nebo soupravy převyšující 3,5 tuny a*
- c) 900 EUR na každé další používané motorové vozidlo nebo jízdní soupravu s přípustnou hmotností naloženého vozidla nebo soupravy převyšující 2,5 tuny, avšak nepřevyšující 3,5 tuny.*

*Podnik, který vykonává povolání podnikatele v silniční nákladní dopravě **výhradně** s motorovými vozidly nebo jízdními soupravami, jejichž přípustná hmotnost naloženého vozidla nebo soupravy **převyšuje 2,5 tuny, avšak nepřevyšuje 3,5 tuny**, musí na základě ročních účetních závěrek, které ověřil auditor nebo jiná řádně oprávněná osoba, prokázat, že na každý rok disponuje kapitálem a rezervami ve výši nejméně:*

- a) 1 800 EUR na první používané vozidlo a*
- b) 900 EUR na každé další používané vozidlo.*

Členské státy mohou vyžadovat, aby podnik usazený na jejich území prokázal, že má na tato vozidla k dispozici stejnou výši kapitálu a rezerv jako na vozidla uvedená v prvním pododstavci. V tom případě o tom příslušný orgán daného členského státu informuje Komisi a ta tuto informaci zveřejní.

Pro účely tohoto nařízení se každoročně stanoví hodnota eura v měnách členských států, které se neúčastní třetí etapy hospodářské a měnové unie. Použijí se kurzy platné první pracovní den měsíce října a zveřejněné v Úředním věstníku Evropské unie. Použijí se ode dne 1. ledna následujícího kalendářního roku. Účetními položkami uvedenými v prvním pododstavci se rozumí položky definované ve čtvrté směrnici Rady 78/660/EHS ze dne 25. července 1978, založené na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy o ročních účetních závěrkách některých forem společností.

1a. Vedle požadavků stanovených v odstavci 1 mohou členské státy vyžadovat, aby podnik, odpovědný zástupce pro dopravu nebo jakákoli jiná dotčená osoba, kterou mohou určit, neměli nedořešeny jiné než osobní dluhy vůči veřejnoprávním subjektům, aby na ně nebyl prohlášen konkurs a aby nebyli v úpadkovém nebo likvidačním řízení.

2. Odchylně od odstavce 1 může příslušný orgán povolit nebo požadovat, aby podnik prokázal finanční způsobilost potvrzením podle určení příslušného orgánu, jako je bankovní záruka nebo pojištění, včetně pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu povolání poskytnutého jednou nebo více bankami nebo jinými finančními institucemi včetně pojišťoven, nebo jiným závazným dokumentem, který představuje společnou a nerozdílnou záruku za podnik, pokud jde o částky stanovené v odstavci 1.

2a. *Odchylně od odstavce 1 v případě, že ověřená roční účetní závěrka za rok, kdy došlo k registraci podniku, není k dispozici, příslušný orgán povolí, aby podnik prokázal finanční způsobilost potvrzením, jako je bankovní záruka, dokumentem vystaveným finanční institucí potvrzujícím přístup k úvěru na jméno podniku, nebo jiným závazným dokumentem podle určení příslušného orgánu prokazujícím, že podnik disponuje částkami uvedenými v odstavci 1.*

3. *Roční účetní závěrky uvedené v odstavci 1 a záruka uvedená v odstavci 2, které je třeba ověřit, se týkají hospodářského subjektu usazeného na území členského státu, v němž je podána žádost o povolení, a nikoli případných dalších subjektů usazených v jiném členském státě.“*

Návrh novely zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, uveřejněný pod sněmovním tiskem 58 (dále jen „zákon o silniční dopravě“), k finanční způsobilosti v § 8 uvádí následující:

1. *Finanční způsobilost lze prokázat všemi způsoby uvedenými v přímo použitelném předpisu Evropské unie. Žadatel o koncesi, který povede účetnictví, může finanční způsobilost prokázat zahajovací rozvahou nebo zahajovací rozvahou ve zjednodušeném rozsahu. Žadatel o koncesi, který povede daňovou evidenci, může finanční způsobilost prokázat zahajovacím přehledem obchodního majetku.*

2. *Trvání finanční způsobilosti prokazuje podnikatel v silniční dopravě provozované velkými vozidly dopravnímu úřadu na každý kalendářní rok nejpozději do 31. srpna tohoto roku.*

2. Změny ve finanční způsobilosti v důsledku nabytí účinnosti Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1055 ze dne 15. července 2020, kterým se mění nařízení (ES) č. 1071/2009, (ES) č. 1072/2009 a (EU) č. 1024/2012 za účelem jejich přizpůsobení vývoji v odvětví silniční dopravy

Dne 21. 2. 2022 nabylo účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1055 ze dne 15. července 2020, kterým se mění nařízení (ES) č. 1071/2009, (ES) č. 1072/2009 a (EU) č. 1024/2012 za účelem jejich přizpůsobení vývoji v odvětví silniční dopravy (dále jen „nařízení (EU) 2020/1055“), které rozšiřuje aplikaci harmonizovaných pravidel pro přístup k povolání podnikatele v silniční dopravě a přístup na trh mezinárodní silniční nákladní dopravy na provozování silniční dopravy vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, je-li jimi provozována mezinárodní silniční doprava nebo kabotáž.

Na provozování silniční dopravy vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, je-li jimi provozována mezinárodní silniční doprava nebo kabotáž se proto vztahují všechny zvláštní požadavky pro přístup k povolání podnikatele v silniční dopravě upravené nařízením (ES) č. 1071/2009, tj. včetně podmínky **finanční způsobilosti**.

Nařízení (ES) č. 1071/2009 ve znění nařízení (EU) 2020/1055 **pak činí rozdíly** mezi požadavky kladenými na podnikatele provozující silniční dopravu kombinovaným vozovým parkem (tj. vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, popř. vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, a vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, je-li jimi provozována mezinárodní silniční doprava nebo kabotáž) a požadavky kladenými na podnikatele provozující silniční dopravu **výhradně vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, je-li jimi provozována mezinárodní silniční doprava nebo kabotáž** pouze co do výše limitů **finanční způsobilosti**, kterou je podnikatel v silniční dopravě na jednotlivé kategorie vozidel povinen prokazovat.

S účinností od 21. 2. 2022 podnikatelé, kteří provozují silniční dopravu kombinovaným vozovým parkem, budou vzhledem k čl. 7 odst. 1 první pododstavec písm. c) nařízení (ES) č. 1071/2009 vedle již stanovených limitů na vozidla s největší povolenou hmotností přesahující 3,5 tuny a vozidla určená pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče **na každé vozidlo o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny v mezinárodní dopravě a kabotáži povinni prokazovat finanční způsobilost ve výši 900 EUR**.

S účinností od 22. 5. 2022 podnikatelé, kteří provozují silniční dopravu výhradně vozidly o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny v mezinárodní dopravě a kabotáži, budou vzhledem k čl. 7 odst. 1 druhý pododstavec nařízení (ES) č. 1071/2009 povinni prokazovat finanční způsobilost ve výši **1800 EUR** na první a **900 EUR** na každé další vozidlo.

K možnosti stanovit odlišný finanční rámec pro finanční způsobilost pak Česká republika nepřistoupila, stejně tak jako nepřistoupila k možnosti vyžadovat, aby podnik neměl nedořešené dluhy vůči veřejnoprávním subjektům nebo aby na ně nebyl prohlášen konkurz či úpadek.

3. Komentář Ministerstva dopravy k právní úpravě finanční způsobilosti

Přestože čl. 7 odst. 1 nařízení č. 1071/2009 výslovně hovoří pouze o „roční účetní závěrce“, jež ve smyslu tuzemských právních předpisů, resp. zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“) tvoří soubor finančních výkazů účetní jednotky, tj. výhradně subjektu vedoucího účetnictví, nebylo dle závěru Ministerstva dopravy záměrem evropského zákonodárce znevýhodňovat v přístupu na trh silniční dopravy ty podnikatelské subjekty, jež nejsou ve smyslu tuzemských předpisů účetní jednotkou, resp. stanovit těmto subjektům odlišný způsob prokazování finanční způsobilosti s ohledem na jejich formu podnikání (ostatně i ve smyslu konsolidovaného znění směrnice Rady 78/660/EHS ze dne 25. července 1978 je termín „roční účetní závěrka“ používán pouze pro akciovou společnost a společnost s ručením omezeným).

O této skutečnosti svědčí i text čl. 7 nařízení č. 1071/2009, jež zavádí 3 možné způsoby prokázání finanční způsobilosti, přičemž všechny možné způsoby prokazování finanční způsobilosti předmětné nařízení vztahuje k totožnému subjektu, jež je označen jako „podnik“.

Připouští-li tedy tuzemské právní předpisy, že v silniční dopravě může rovnocenně podnikat jak právnická tak fyzická osoba podnikající, je nutné vycházet z toho, že stejné způsoby k prokázání finanční způsobilosti mají jak právnické osoby, tak podnikající fyzické osoby.

S ohledem na tuto skutečnost dospělo Ministerstvo dopravy k závěru, že pojem „roční účetní závěrka“ nelze vykládat striktně terminologicky, tedy výhradně jako soubor finančních výkazů účetní jednotky, a umožňovat tedy doložení finanční způsobilosti touto formou výhradně těm subjektům, jež jsou účetní jednotkou ve smyslu zákona o účetnictví. Takovýto dosavadní striktní výklad pojmu „roční účetní závěrka“ má za následek diskriminaci menších podnikatelů v silniční dopravě (typicky OSVČ), tedy subjektů, jež nevedou sice účetnictví, ale své výsledky podnikání dokládají daňovou evidencí ve smyslu § 7b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu (dále jen „zákon o daních z příjmu“). Skutečnost, že subjektům vedoucím daňovou evidenci nebylo umožněno dokládat svou podnikatelskou činnost jinak než prostřednictvím bankovní záruky nebo pojištění způsobovalo zvyšování jejich podnikatelských výdajů nebo mohlo vést až k účelovému přemísťování sídel podnikatelů v silniční dopravě do krajů, jež výstupy vypracované na základě vedení daňové evidence uznávaly.

Dopisem č. j.: 103/2016-110-SDNA/21 ze dne 9. 8. 2016 se Ministerstvo dopravy obrátilo na Evropskou komisi se žádostí o výklad čl. 7 nařízení č. 1071/2009 a požádalo Evropskou komisi o sdělení, zda lze daňovou evidenci, resp. daňové priznání postavit na roveň „roční účetní závěrce“ a uznávat tedy prokazování finanční způsobilosti těm podnikatelům v silniční dopravě, jež nemají povinnost vést podvojně účetnictví, a jejichž výstupem není roční účetní závěrka, formou daňové evidence.

Evropská komise se k problematice výkladu čl. 7 nařízení č. 1071/2009 vyjádřila s tím, že pojmem „roční účetní závěrka“ se obecně rozumí účetní výkazy, které jsou ze zákona povinni předkládat podnikatelé v silniční dopravě s tím, že vzhledem k tomu, že daňová evidence a finanční výkazy mají v České republice právní hodnotu, lze je proto použít jako formální a spolehlivý základ pro určení finanční situace dotčených podniků, a proto vyhovují definici „roční účetní závěrky“.

Na základě výše uvedeného závěru Evropské komise Ministerstvo dopravy konstatuje, že k výkladu termínu „roční účetní závěrka“ je tedy nutné přistupovat z hlediska jeho smyslu a účelu, jímž je podání informace o stavu majetku podnikatele, jeho krytí, finanční situaci a o výsledku hospodaření. Tuto informační funkci u účetní jednotky bezesporu plní roční účetní závěrka, stejnou funkci plní v případě subjektů, jež nejsou účetní jednotkou ve smyslu zákona o účetnictví, avšak vedou daňovou evidenci ve smyslu § 7b zákona o daních z příjmu, daňové priznání k dani z příjmu

fyzických osob, resp. jeho Příloha č. 1, jež slouží pro výpočet dílčího základu daně z příjmu podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti.

Vzhledem k tomu, že smyslem předložení dokumentů podnikatele v silniční dopravě je, aby příslušný dopravní úřad zhodnotil jeho finanční a majetkovou situaci, resp. to zda disponuje kapitálem a rezervami, přičemž daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob, resp. jeho Příloha č. 1, jež vychází z daňové evidence, údaje o příjmech a výdajích vyplývajících z podnikání i majetku podnikatele obsahuje, a rovněž pro finanční úřady je daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob, včetně jeho Přílohy č. 1 dostačujícím dokumentem pro výpočet základu daně z příjmu fyzických osob, dospělo Ministerstvo dopravy k závěru, že není důvodné pochybovat o pravdivosti údajů o finanční a majetkové situaci dopravce zaznamenaných v daňovém přiznání k dani z příjmu fyzických osob, akceptují-li ho i finanční úřady.

Na závěr je nutné dodat, že vedle vedení daňové evidence a vedení účetnictví, má podnikatel možnost evidovat příjmy a výdaje formou uplatnění paušálních výdajů. V případě evidence formou uplatnění paušálních výdajů se však pracuje pouze s evidencí příjmů a pohledávek, daňové výdaje se pak dokazují pouze procentem z příjmů. V případě, kdy podnikatel vede evidenci formou paušálních výdajů, tak v hlavičce Přílohy 1 přiznání k dani z příjmu fyzických osob zaškrtnává políčko „uplatňuji výdaje procentem z příjmu“ a v takovém případě nemůže mít vyplněnu tabulku D., která se vztahuje na poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci. Takové daňové přiznání pak pro prokázání finanční způsobilosti nelze využít a podnikatel musí zvolit jiný způsob prokázání finanční způsobilosti.

Závěr:

S ohledem na výše uvedené skutečnosti Ministerstvo dopravy považuje předložení daňového přiznání k dani z příjmu fyzických osob, včetně jeho Přílohy č. 1 za ekvivalent roční účetní závěrky.

Ministerstvo dopravy proto doporučuje krajským úřadům, aby uznávaly doložení schopnosti dostát svým finančním závazkům v průběhu účetního roku u již zavedeného podnikatele v silniční dopravě následujícími způsoby:

1. prostřednictvím doložení stavu majetku, jeho krytí, finanční situace a výsledku hospodaření, a to ve formě **roční účetní závěrky, je-li účetní jednotkou, nebo daňového přiznání k dani z příjmu fyzických osob, resp. jeho Přílohy č. 1, vede-li daňovou evidenci,**
2. **pojištěním** nebo
3. **bankovní zárukou.**

V případě nově vzniklého podnikatele (tj. toho, kdo teprve žádá o vydání koncese k předmětu podnikání silniční motorová doprava nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče nebo nákladní mezinárodní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí) nařízení č. 1071/2009 ve svém čl. 7 odst. 2a, sice stanovuje, že příslušný orgán povolí prokázání finanční způsobilosti potvrzením, jako je bankovní záruka, dokumentem vystaveným finanční institucí potvrzujícím přístup k úvěru nebo jiným závazným dokumentem prokazujícím, že podnikatel

disponuje určitým kapitálem a rezervami, tj. absentuje zde výslovná zmínka o možnosti prokazovat finanční způsobilost pojištěním, avšak uvedené ustanovení je nutné vykládat v kontextu čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1071/2009. Odst. 2a čl. 7 nařízení č. 1071/2009 totiž pouze doplňuje text nařízení uvedený v odst. 2, což znamená, že ponechává možnost využít k prokázání finanční způsobilosti i jiné podklady v tomto odstavci uvedené (tj. pojištění, včetně pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu povolání poskytnutého jednou nebo více bankami nebo jinými finančními institucemi včetně pojišťoven, nebo jiným závazným dokumentem, který představuje společnou a nerozdílnou záruku za podnik). S ohledem na znění právní úpravy uvedené v § 8 odst. 1 zákona o silniční dopravě, která rovněž zachovává možnost prokázat finanční způsobilost všemi způsoby uvedenými v nařízení č. 1071/2009 to tedy znamená, že v České republice má i prvopodnikatel možnost prokazovat finanční způsobilost podklady uvedeným v čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1071/2009, pokud to bude požadovat.

Ministerstvo dopravy proto doporučuje krajským úřadům, aby uznávaly doložení schopnosti dostát svým finančním závazkům v průběhu účetního roku u prvopodnikatele v silniční dopravě následujícími způsoby:

1. bankovní zárukou,
2. pojištěním,
3. dokumentem vystaveným finanční institucí potvrzujícím přístup k úvěru,
4. jiným závazným dokumentem prokazujícím, že podnik disponuje kapitálem a rezervami, jímž lze ve smyslu zákona o silniční dopravě rozumět
  - a) **zahajovací rozvahu** v plném nebo zjednodušeném rozsahu, u podnikatelů, jež jsou účetní jednotkou,
  - b) **zahajovací přehled obchodního majetku**, u podnikatelů, jež vedou daňovou evidenci, nebo

Zahajovací rozvaha v plném nebo zjednodušeném rozsahu podává pouze informaci o rovnosti aktiv (majetku účetní jednotky) a pasiv (zdrojích krytí majetku) v okamžiku zahájení podnikání. Stejně tak i zahajovací přehled obchodního majetku v případě podnikatele, který vede daňovou evidenci. Proto se u zahajovací rozvahy ani zahajovacího přehledu obchodního majetku nevyžaduje jejich ověření auditorem ani jinou řádně oprávněnou osobou.

4. Jednotlivé uznávané způsoby prokazování finanční způsobilosti

4.1. Prokazování finanční způsobilosti v případě, že je podnikatel v silniční dopravě účetní jednotkou podle § 1 odst. 2 zákona o účetnictví

Je-li podnikatel v silniční dopravě účetní jednotkou ve smyslu § 1 odst. 2 zákona o účetnictví, má povinnost vést účetnictví (v plném nebo zjednodušeném rozsahu), a prokazuje tak finanční způsobilost formou **roční účetní závěrky (v plném nebo zkráceném rozsahu)**.

Subjekty, jež jsou účetními jednotkami ve smyslu § 1 odst. 2 zákona o účetnictví:

- a) právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
- b) zahraniční právnické osoby a zahraniční jednotky, které jsou podle právního řádu, podle kterého jsou založeny nebo zřízeny, účetní jednotkou nebo jsou povinny vést účetnictví, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
- c) organizační složky státu,
- d) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- e) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,
- f) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,
- g) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou společníky sdruženými ve společnosti, pokud alespoň jeden ze společníků sdružených v této společnosti je osobou uvedenou v písmenech a) až f) nebo h) až l),
- h) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,
- i) svěřenské fondy podle občanského zákoníku,
- j) fondy obhospodařované penzijní společnostmi podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,
- k) investiční fondy bez právní osobnosti podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, nebo
- l) ty, kterým povinnost sestavení účetní závěrky stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

Ověření účetní závěrky:

Nařízení č. 1071/2009 ve svém čl. 7 stanovuje podmínku, že roční účetní závěrku musí ověřit auditor nebo jiná řádně oprávněná osoba.

1. Ve smyslu ustanovení § 20 odst. 1 zákona o účetnictví **roční účetní závěrku povinně ověřenou auditorem** mají následující subjekty

- a) velké účetní jednotky (viz § 1b odst. 4 a 5 zákona o účetnictví) s výjimkou vybraných účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu,
- b) střední účetní jednotky (viz § 1b odst. 3 zákona o účetnictví),
- c) malé účetní jednotky, pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni účetního období, za nějž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jednu z uvedených hodnot

1. aktiva celkem 40 000 000 Kč,

2. roční úhrn čistého obrátu 80 000 000 Kč,

3. průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50,

- d) ostatní malé účetní jednotky, pokud k rozvahovému dni účetního období, za nějž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň 2 hodnoty uvedené v písmeni c) bodech 1 až 3,

a dále účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.

Společně s auditorem ověřenou roční účetní závěrkou předloží podnikatel v silniční dopravě dopravnímu úřadu dále **prostou kopii osvědčení o zápisu auditora do seznamu auditorů podle zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech.**

Případy, kdy účetní jednotky uvedené v § 20 odst. 1 zákona o účetnictví nejsou povinny mít auditorem ověřenou účetní závěrku, upravuje ustanovení § 20 odst. 2 zákona o účetnictví.

2. V ostatních případech, tj. v případě subjektů nespadaících pod ustanovení § 20 odst. 1 zákona o účetnictví, může účetní závěrku ověřit auditor nebo „jiná řádně oprávněná osoba“, jíž může být daňový poradce ve smyslu zákona č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců (dále jen „zákon o daňovém poradenství.“) nebo osoba vykonávající činnost účetního poradce, vedení účetnictví a daňové evidence s živnostenským oprávněním podle Přílohy č. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

Je-li účetní závěrka ověřena daňovým poradcem nebo účetním poradcem, předloží podnikatel v silniční dopravě společně s roční účetní závěrkou dopravnímu úřadu v případě daňového poradce **prostou kopii osvědčení o zápisu nebo o registraci v seznamu daňových poradců podle § 4 zákona o daňovém poradenství**, a v případě účetního poradce **prostou kopii výpisu z živnostenského rejstříku** dokládající předmět podnikání účetního poradce (činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence).

Vzhledem k tomu, že účetní závěrka (tj. rozvaha a výkaz zisku a ztráty) je součástí daňového přiznání k dani z příjmu právnických osob podané účetní jednotkou, přičemž daňové přiznání lze podat ve smyslu zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), **i způsobem umožňujícím dálkový přístup** (s využitím aplikace EPO prostřednictvím elektronického formuláře), je možné pro doložení finanční způsobilosti využít i výstup z předmetné aplikace s příložením informace (doručenka z datové schránky, razítko

z podatelny příslušného správce daně), která by prokazovala, že písemnost byla v této podobě podána finančnímu úřadu.

S ohledem na výše uvedené je splnění požadavku „ověření jinou oprávněnou osobou“ možné nahradit **doručenkou z datové schránky, popř. razítkem z podatelny svědčící o tom, že daňové přiznání k dani z příjmu bylo správci daně řádně podáno, případně ověřovací doložkou příslušného správce daně ve smyslu ustanovení § 67 odst. 4 daňového řádu** (např. pokud účetní závěrku vypracovala osoba pověřená vedením účetnictví, tj. účetní a to bez ohledu na to jedná-li se o interního nebo externího pracovníka).

Obsah účetní závěrky:

Podle § 18 odst. 1 zákona o účetnictví účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji

- a) rozvaha (balance),
- b) výkaz zisku a ztráty,
- c) příloha, která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v částech uvedených pod písmeny a) a b), zejména naplněním § 7 odst. 3 až 5 a § 19 odst. 5 a 6.

Podle § 18 odst. 4 zákona o účetnictví účetní jednotky sestavují účetní závěrku **v plném nebo zkráceném rozsahu**. Nestanoví-li tento zákon jinak, ve zkráceném rozsahu mohou sestavit účetní závěrku účetní jednotky, které nejsou povinny mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

Závěr:

Podnikatel v silniční dopravě, jež je účetní jednotkou ve smyslu zákona o účetnictví, může prokazovat finanční způsobilost roční účetní závěrkou v plném nebo zkráceném rozsahu ověřenou auditorem nebo jinou řádně oprávněnou osobou.

Pro posouzení, zda podnikatel v silniční dopravě splňuje podmínku finanční způsobilosti, doporučujeme vycházet z Rozvahy v plném rozsahu z řádku „Vlastní kapitál“ a z řádku „Rezervy“.

Pro posouzení, zda podnikatel v silniční dopravě splňuje podmínku finanční způsobilosti, doporučujeme vycházet z Rozvahy ve zkráceném rozsahu z řádku „Vlastní kapitál“ a z řádku „Rezervy“.

Žadatel o vydání koncese k předmětu podnikání silniční motorová doprava nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče nebo nákladní mezinárodní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, může doložit finanční způsobilost prostřednictvím zahajovací rozvahy v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Ověření auditorem nebo jinou řádně oprávněnou osobou se nevyžaduje.

4.2. Prokazování finanční způsobilosti v případě, že podnikatel v silniční dopravě není účetní jednotkou podle § 1 odst. 2 zákona o účetnictví

Není-li podnikatel v silniční dopravě účetní jednotkou (typicky OSVČ) je povinen pro účely stanovení základu daně z příjmu a odvedení daně z příjmu vést daňovou evidenci ve smyslu § 7b zákona o daních z příjmu, a může tak prokazovat finanční způsobilost řádně podaným **daňovým přiznáním k dani z příjmu fyzických osob, resp. jeho Přílohou č. 1.**

Vzhledem k tomu, že pro vedení daňové evidence neexistuje tak formalizovaná právní úprava jako pro vedení účetnictví, považujeme za nejvhodnější formu pro prokazování finanční způsobilosti u podnikatelů, jež vedou daňovou evidenci, doložení daňového přiznání k dani z příjmu fyzických osob, včetně Přílohy č. 1 k tomuto přiznání.

Daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob může zpracovat vedle účetního poradce, daňového poradce, osoby pověřené vedením účetnictví, tj. účetním, i sám daňový poplatník.

Daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob lze podat ve smyslu daňového řádu i způsobem umožňujícím dálkový přístup (s využitím aplikace EPO prostřednictvím elektronického formuláře). Pro doložení finanční způsobilosti lze využít i výstup z předmětné aplikace s přiložením informace, která by prokazovala, že písemnost byla v této podobě podána finančnímu úřadu (doručenka z datové schránky, razítko z podatelny příslušného správce daně).

S ohledem na výše uvedené je splnění požadavku „ověření jinou oprávněnou osobou“ možné nahradit **doručenkou z datové schránky, popř. razítkem z podatelny svědčící o tom, že daňové přiznání k dani z příjmu bylo správci daně řádně podáno, případně ověřovací doložkou příslušného správce daně ve smyslu ustanovení § 67 odst. 4 daňového řádu** (např. pokud účetní závěrku vypracovala osoba pověřená vedením účetnictví, tj. účetní a to bez ohledu na to jedná-li se o interního nebo externího pracovníka).

Závěr:

Podnikatel v silniční dopravě, jež vede daňovou evidenci ve smyslu zákona o daních z příjmu, může prokazovat finanční způsobilost kopií daňového přiznání k dani z příjmu fyzických osob, resp. Přílohou č. 1, jež bude opatřena razítkem z podatelny příslušného správce daně, resp. doručenkou z datové schránky svědčící o tom, že daňové přiznání k dani z příjmu bylo správci daně řádně podáno, případně ověřovací doložkou příslušného správce daně.

Pro posouzení, zda podnikatel v silniční dopravě splňuje podmínku finanční způsobilosti, doporučujeme vycházet ze součtu aktiv uvedených v Příloze č. 1 daňového přiznání k dani z příjmu fyzických osob, tj. položky 1. hmotný majetek, 2. peněžní prostředky v hotovosti, 3. peněžní prostředky na bankovních účtech, 4. zásoby, 5. pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a půjček a 6. ostatní majetek.

Žadatel o vydání koncese k předmětu podnikání silniční motorová doprava nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče nebo nákladní mezinárodní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, může doložit finanční způsobilost prostřednictvím zahajovacího přehledu obchodního majetku. Ověření auditorem nebo jinou řádně oprávněnou osobou se nevyžaduje.

4.3. Prokazování finanční způsobilosti prostřednictvím pojistné smlouvy

Podle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1071/2009 je k prokázání finanční způsobilosti výslovně připuštěno i pojištění bez bližšího vymezení, přičemž jako jediný zmíněný akceptovatelný typ pojistné smlouvy je uvedeno pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu povolání.

Vzhledem k obecnému vymezení pojištění nelze výslovně stanovit rozsah rizik, které by měla pojistná smlouva pokrývat, lze považovat za dostačující **jakékoliv pojištění odpovědnosti podnikatele v silniční dopravě, pokud kryje rizika způsobené jeho podnikatelskou činností 3. osobám.** Vzhledem k široké nabídce pojistných produktů ze strany pojišťoven jen příkladem uvádíme ty druhy pojištění, jež jsou z hlediska prokazování finanční způsobilosti možná (pojištění finanční způsobilosti (pojištění za ručení), pojištění odpovědnosti podnikatele v silniční dopravě za škodu, úrazové pojištění přepravovaných osob u osobní dopravy atd.).

Délka sjednané pojistné smlouvy vyplývá obdobně jako záruka z čl. 7 odst. 1 nařízení č. 1071/2009, když má osvědčovat schopnost dostát svým finančním závazkům v průběhu ročního účetního období.

Ve smyslu § 3 odst. 2 zákona o účetnictví je obvykle účetní období charakterizováno jako nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, přičemž se účetní období buď shoduje s kalendářním rokem (tj. od 1. 1. do 31. 12.) nebo s rokem hospodářským (ten připadá v úvahu zejména v případě podnikatelů, jež zahájí podnikání během roku). Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden. Účetní období bezprostředně předcházející změně účetního období může být kratší nebo i delší než uvedených dvanáct měsíců. Účetní období při vzniku účetní jednotky v období tří měsíců před koncem kalendářního roku nebo při zániku účetní jednotky v období tří měsíců po skončení kalendářního roku nebo hospodářského roku může být o příslušnou dobu delší než uvedených dvanáct měsíců.

Krajský úřad by měl tedy uznávat pojistnou smlouvu sjednanou na dobu kalendářního roku (tj. od 1. 1. do 31. 12.) nebo hospodářského roku (tj. např. od 1. 4. 2016 do 1. 4. 2017 nebo např. od 1. 4. 2016 do 31. 12. 2016 s automatickou prolongací).

Závěr:

Podnikatel v silniční dopravě bez ohledu na to, vede-li účetnictví nebo daňovou evidenci, může prokazovat finanční způsobilost pojistnou smlouvou, pokud kryje rizika způsobená jeho podnikatelskou činností vůči 3. osobám, uzavřenou na dobu kalendářního, popř. hospodářského roku.

Rovněž žadatel o vydání koncese k předmětu podnikání silniční motorová doprava nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče nebo nákladní mezinárodní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, může doložit finanční způsobilost prostřednictvím pojištění.

4.4. Prokazování finanční způsobilosti prostřednictvím bankovní záruky

„Bankovní záruka“ je podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“), zvláštní označení finanční záruky, jejímž výstavcem je banka, zahraniční banka nebo spořitelni a úvěrní družstvo. Podle ustanovení § 2029 občanského zákoníku finanční záruka vzniká prohlášením výstavce v záruční listině, že uspokojí věřitele podle záruční listiny do výše určité peněžní částky, nesplní-li dlužník věřiteli určitý dluh, anebo splní-li se jiné podmínky určené v záruční listině.

Přestože smyslem bankovní záruky je pokrýt závazky vzniklé ze závazkových vztahů vymezených záruční listinou, tj. pouze konkrétních závazkových vztahů, nikoliv všech závazků, možnost prokázat finanční způsobilost formou bankovní záruky vyplývá přímo z nařízení č. 1071/2009.

Délka trvání bankovní záruky vyplývá z čl. 7 odst. 1 nařízení č. 1071/2009, když má osvědčovat schopnost dostát svým finančním závazkům v průběhu ročního účetního období.

Ve smyslu § 3 odst. 2 zákona o účetnictví je obvykle účetní období charakterizováno jako nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, přičemž se účetní období buď shoduje s kalendářním rokem (tj. od 1. 1. do 31. 12.) nebo s rokem hospodářským (ten připadá v úvahu zejména v případě podnikatelů, jež zahájí podnikání během roku). Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden. Účetní období bezprostředně předcházející změně účetního období může být kratší nebo i delší než uvedených dvanáct měsíců. Účetní období při vzniku účetní jednotky v období tří měsíců před koncem kalendářního roku nebo při zániku účetní jednotky v období tří měsíců po skončení kalendářního roku nebo hospodářského roku může být o příslušnou dobu delší než uvedených dvanáct měsíců.

Krajský úřad by měl tedy uznávat bankovní záruku sjednanou na dobu kalendářního roku (tj. od 1. 1. do 31. 12.) nebo hospodářského roku (tj. např. od 1. 4. 2016 do 1. 4. 2017 nebo např. od 1. 4. 2016 do 31. 12. 2016 s automatickou prolongací).

Závěr:

Podnikatel v silniční dopravě bez ohledu na to, vede-li účetnictví nebo daňovou evidenci, může prokazovat finanční způsobilost bankovní zárukou sjednanou na dobu kalendářního, popř. hospodářského roku.

Žadatel o vydání koncese k předmětu podnikání silniční motorová doprava nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče nebo nákladní mezinárodní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 2,5 tuny a nepřesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, může rovněž doložit finanční způsobilost prostřednictvím bankovní záruky.